

Afwegingskader woonzorginitiatieven

Gemeente Twenterand

Doel en werkwijze

Om aanvragen voor nieuwe woonzorginitiatieven (zoals woonvormen met zorg of begeleiding) op een uniforme manier te beoordelen, hanteert de gemeente Twenterand dit afwegingskader in de vorm van een beslisboom. De beslisboom bestaat uit een reeks ja/nee-vragen die stapsgewijs tot een besluit leiden. Alleen als op **alle** vragen uiteindelijk "ja" wordt geantwoord, wordt het initiatief beschouwd als passend binnen het gemeentelijk kader en kan de formele procedure (bijvoorbeeld wijziging van het omgevingsplan of verlening van een omgevingsvergunning) in gang worden gezet. Bij één of meer keer "nee" past het initiatief (vooralsnog) niet binnen de kaders; het voorstel wordt dan in principe afgewezen **of** moet aanzienlijk worden aangepast voordat het opnieuw kan worden bekeken.

NB: In alle stappen van dit afwegingskader ligt de bewijslast primair bij de initiatiefnemer. De initiatiefnemer toont steeds met onderbouwde gegevens, documenten of analyses aan dat aan de betreffende criteria wordt voldaan. De gemeente toetst deze informatie op juistheid, volledigheid en aansluiting bij gemeentelijk en waar relevant regionaal beleid.

Startpunt

Een initiatiefnemer – bijvoorbeeld een zorginstelling, projectontwikkelaar of andere partij – dient een voorstel in voor een nieuw woonzorginitiatief in Twenterand. Dit kan variëren van het transformeren van een bestaand pand tot zorgwoningen, tot het nieuw bouwen van een woonzorgvoorziening.

Alle initiatieven worden aangemeld via één centrale ingang: een digitaal intakeformulier op de gemeentelijke website of via het fysieke loket. Hierin worden de kerngegevens van het initiatief vastgelegd, waarna het plan wordt besproken aan de Intaketafel.

NB: Heeft de initiatiefnemer nog geen concrete locatie op het oog, dan kan het initiatief toch aan de hand van de eerste stappen van dit afwegingskader besproken worden (intaketafel-aanpak). De gemeente beoordeelt in dat geval eerst de inhoudelijke aspecten en haalbaarheid. Pas na positieve uitkomst daarvan is het zinvol om samen naar mogelijke locaties te kijken. De hierna beschreven stap 0 (juridisch-planologisch) kan dan bijvoorbeeld voorlopig worden overgeslagen tot er een locatie is.

Stap 0. Juridisch-planologische toetsing

Let op: deze stap wordt alleen uitgevoerd als er een concrete locatie bekend is. Bij initiatieven zonder locatie wordt deze stap uitgesteld tot na de wenselijkheidstoets.

Allereerst wordt gekeken naar de juridische planbaarheid van het initiatief. Dit afwegingskader is met name van toepassing op initiatieven die **niet binnen het**

geldende omgevingsplan kunnen worden gerealiseerd. In zo'n geval moet de gemeente immers een planologische afweging maken of zij bereid is medewerking te verlenen aan ontwikkeling in afwijking van het huidige plan, dan wel een herziening van het omgevingsplan wil doorvoeren om de ontwikkeling mogelijk te maken. Elke beoordeling start daarom met de vraag of het initiatief binnen de huidige regels al is toegestaan.

Vraag: "Is realisatie van het initiatief op grond van het geldende omgevingsplan mogelijk?"

- **Ja:** Dan is van gemeentelijke zijde in principe **geen planologische belemmering** – het initiatief **kan** (onder voorbehoud van verdere inhoudelijke toetsing) zonder wijziging van het omgevingsplan of omgevingsvergunning voor het afwijken van het omgevingsplan worden gerealiseerd. In dit geval kan het afwegingskader wel behulpzaam zijn voor de initiatiefnemer en de gemeente om het plan inhoudelijk te beoordelen en verder aan te scherpen, maar de juridische toets is dan verder afgerond.
- **Nee:** Dan **moet** het initiatief een positief resultaat halen op het verdere *Afwegingskader Woonzorginitiatieven* van de gemeente Twenterand **voordat** de gemeente bereid is planologische medewerking te verlenen (afwijken van of herziening van het omgevingsplan ten gunste van het plan). Anders gezegd: alleen als het initiatief aan alle inhoudelijke criteria hieronder voldoet, wil de gemeente overwegen om af te wijken van het omgevingsplan.

Toelichting: Deze eerste stap bepaalt of het planologisch noodzakelijk is het afwegingskader te doorlopen. Als het initiatief binnen het geldende omgevingsplan past, zijn de vervolgstappen facultatief en met name bedoeld om de inhoudelijke kwaliteit te borgen. Past het initiatief niet binnen het planologische kader, dan fungeert dit document als voorwaarde om eventueel medewerking te verlenen aan die planologische aanpassing.

Toelichting stappen 1 tot en met 5

De stappen 1 t/m 5 vormen samen de Wenselijkheidstoets (Fase 1). Deze wordt uitgevoerd door een multidisciplinair Intaketeam, bestaande uit strategische adviseurs uit het sociaal en ruimtelijk domein. Het team beoordeelt integraal of het initiatief beleidsmatig en maatschappelijk wenselijk is.

Stap 1. Toetsing aan beleid en schaalniveau van het initiatief

In deze stap wordt beoordeeld of het initiatief in grote lijnen past binnen de strategische kaders van de gemeente. Dit betreft twee samenhangende aspecten:

1a. Schaal van het initiatief

Wat is de aard en schaal van de voorziene zorgvoorziening, en welk werkgebied bestrijkt het initiatief? Hier wordt bepaald of het om een lokaal, bovenlokaal of regionaal initiatief gaat, omdat dat richting geeft aan de latere beoordeling van behoefte en afstemming. Vier categorieën zijn te onderscheiden, oplopend in schaal:

- A. **Particulier woonzorginitiatief:** kleinschalig initiatief voor een specifieke doelgroep, op **lokaal niveau** (wijk, dorp).
- B. **Zorg gekoppeld aan zelfstandig wonen:** bijvoorbeeld geclusterde aanleunwoningen of woonvormen met zorg, overwegend **lokaal niveau** (wijk, dorp).
- C. **Intramurale zorg met wonen:** een grotere voorziening voor langdurige zorg (zoals een verpleeghuis), gericht op de **hele gemeente** (bovenlokaal).
- D. **Specialistische intramurale zorg:** een voorziening met een regionale functie (bijv. een centrum voor specialistische doelgroepen), dus een **regionaal initiatief**.

Afhankelijk van in welke categorie het voorstel valt, zal bij de behoeftenafweging (stap 2) en de afstemming (regionaal/lokaal) met verschillende maatstaven worden gewerkt. Categorieën A en B richten zich op lokale vraag, C op bovenlokale (gemeentelijke) vraag en D op regionale vraag.

1b. Beleidsmatige inpassing

Daarnaast wordt getoetst of het initiatief past binnen het geldende beleidskader van Twenterand op het gebied van **wonen, zorg en ruimtelijke ordening**. Hierbij wordt gekeken naar aansluiting bij bijvoorbeeld de **Omgevingsvisie** en het Programma Wonen, Zorg en Welzijn van de gemeente, inclusief belangrijke speerpunten daarin (zoals het versterken van de sociale basis, levensloopbestendig wonen, verbeteren van doorstroming, regionale samenwerking en flexibele woonvormen).

Vraag: *“Sluit het initiatief qua type en schaal aan bij de gemeentelijke visie en beleid (wonen/zorg), inclusief relevante speerpunten?”*

- **Ja:** Het initiatief past bij de strategische visie van de gemeente. **Ga door naar stap 2.**
- **Nee:** Het initiatief **past niet binnen de strategische beleidskaders** van Twenterand. De gemeente zal in dat geval het initiatief **niet verder in behandeling nemen**. (*Stop – een initiatief dat haaks staat op gemeentelijk beleid komt niet in aanmerking voor medewerking.*)

N.B. De initiatiefnemer toont expliciet aan op welke onderdelen het initiatief aansluit bij de gemeentelijke woonzorgvisie, omgevingsvisie en andere relevante beleidskaders, inclusief verwijzingen naar passages of doelstellingen. De gemeente kan deze onderbouwing toetsen aan eigen beleidsdocumenten en data.

Toelichting: Deze stap waarborgt dat alleen initiatieven die binnen de langetermijnstrategie en beleidsruimte van de gemeente vallen, verder worden bekeken. Bijvoorbeeld: een woonzorgconcept dat niet in de woonvisie of omgevingsvisie is voorzien of strijdig is met vastgestelde beleidsdoelen (zoals een onevenwichtige verdeling van woonvormen) zal hier afvallen.

Stap 2. Doelgroep en (lokale/regionale) behoefte

Indien het initiatief beleidsmatig inpasbaar is, moet worden vastgesteld of er daadwerkelijk **behoefte** aan is in Twenterand (of de regio, indien van toepassing). De initiatiefnemer dient duidelijk aan te geven **voor welke doelgroep** het initiatief is bedoeld en waarom dit plan inspeelt op een bestaande of toekomstige behoefte. Bij deze stap wordt beoordeeld of het initiatief **aansluit op een aantoonbare vraag**. Daaronder valt ook de vraag of het plan bijdraagt aan het oplossen van een in gemeentelijk (of regionaal) onderzoek vastgestelde woonzorgopgave, zonder te leiden tot overaanbod of concurrentie met het bestaande aanbod.

Vragen:

- *Is de beoogde **doelgroep** van het initiatief duidelijk gedefinieerd, en betreft het een doelgroep waarvoor in Twenterand (of de regio) een tekort aan passend aanbod bestaat?*
- *Voldoet het initiatief aan een herkenbare **behoefte** in de gemeente (bijv. huisvesting voor een groeiende groep kwetsbare ouderen, doorstroommogelijkheid voor jongeren uit intramurale zorg, etc.)? Is dit onderbouwd met gegevens, bijvoorbeeld uit de zorgmonitor of demografische prognoses?*
- *Leidt het initiatief **niet** tot een overaanbod of onwenselijke overlap met bestaande voorzieningen? Met andere woorden: vervult het plan een **aanvullende** rol in plaats van louter te concurreren met het huidige aanbod?*
- *(Indien van toepassing bij categorie C/D): Is ook de **regionale behoefte** of afspraak in ogenschouw genomen? Sluit het initiatief aan op regionale afspraken/visies (zoals de Regionale Woonagenda of afspraken over Beschermd Wonen) en draagt het bij aan een evenwichtige spreiding van zorgvoorzieningen in de regio?*

N.B. De initiatiefnemer toont met objectieve gegevens (bijvoorbeeld demografische prognoses, zorgmonitor, regionale analyses of wachtlijstinformatie) aan dat er sprake is van een aantoonbare behoefte. De gemeente toetst deze informatie onder meer met behulp van de gemeentelijke en regionale monitoren. Indien de initiatiefnemer deze behoefte niet overtuigend onderbouwt, wordt de toets als 'nee' beoordeeld.

Beoordeling: Als op **alle** bovenstaande vragen het antwoord positief is – er is een duidelijke doelgroep, aantoonbare (lokale en waar relevant regionale) behoefte en het initiatief vult een leemte zonder overaanbod te creëren – **ga dan door naar stap 3**.

Als **één of meer vragen met “nee”** worden beantwoord, ontbreekt de beleidsmatige en/of maatschappelijke grondslag voor dit initiatief. In dat geval **stopt** de beoordeling hier. Het voorstel past niet bij de geconstateerde behoeften of druist in tegen het principe van vraaggericht plannen, en de gemeente zal het initiatief **afslaan tenzij** de initiatiefnemer met aanvullende onderbouwing of aanpassingen alsnog de behoefte aannemelijk kan maken.

Toelichting: Deze stap voorkomt dat er initiatiefnemers plannen uitwerken waarvoor eigenlijk geen behoefte bestaat. Het dwingt tot een duidelijk beeld van de doelgroep en hun vraag. Tevens voorkomt het dat Twenterand initiatieven toelaat die elders beter op hun plek zijn of regionaal ongewenst zijn (bijvoorbeeld een overschot aan bepaalde voorzieningen in de regio). Door regionale afstemming hier mee te nemen, voorkomt de gemeente dat ze in isolatie besluit over voorzieningen met een bredere invloed. Het Intaketeam toetst of het initiatief past binnen regionale afspraken. Indien nodig wordt contact gelegd met ketenpartners zoals de centrumgemeente, het zorgkantoor of de provincie om de regionale inpassing te verifiëren.

Stap 3. Kwaliteit van zorg en organisatie

Nu duidelijk is dat het initiatief beleidsmatig gewenst is en er behoefte aan bestaat, wordt gekeken naar de **zorginhoudelijke kwaliteit** van het plan en de **bekwaamheid van de initiatiefnemer(s)** om dit uit te voeren. Het gaat erom of de partijen achter het initiatief voldoende betrouwbaar en deskundig zijn, en of het zorgconcept een meerwaarde biedt ten opzichte van wat al aanwezig is.

Er wordt beoordeeld of de zorgaanbieder/organisator achter het initiatief:

- **Professioneel en gekwalificeerd** is, met de juiste ervaring en expertise.
- De initiatiefnemer toont aan dat er **afspraken** zijn met relevante partijen, zoals het zorgkantoor (WLZ), de gemeente (Wmo), zorgverzekeraars (Zvw) of deelname aan regionale samenwerkingsverbanden zoals Samen14. Zonder deze contractuele basis is realisatie niet mogelijk.
- Eventuele **kwaliteitskeurmerken** heeft of valt onder een erkend kwaliteitstoezicht (bijv. BIG-registraties, HKZ-keurmerk, etc., afhankelijk van het type zorg).
- Aantoont dat het initiatief **toegevoegde waarde** heeft ten opzichte van bestaande zorgvoorzieningen. Bijvoorbeeld door in een niche te voorzien of hogere kwaliteit/persoonlijke aandacht te bieden waar reguliere opties tekortschieten.
- Samenwerkt met andere lokale partijen waar relevant (bijvoorbeeld aansluiting zoeken bij welzijnsorganisaties, woningcorporaties, bestaande zorgaanbieders voor doorverwijzing of samenwerking rond dagbesteding, etc.).

Vraag: *“Heeft de initiatiefnemer zijn zaken op orde – d.w.z. de benodigde contracten, expertise en kwaliteitswaarborgen – én biedt het initiatief een duidelijk toegevoegde waarde ten opzichte van het huidige zorgaanbod?”*

- **Ja:** De initiatiefnemer(s) zijn voldoende gekwalificeerd en het plan belooft kwalitatief goede zorg die iets toevoegt aan het bestaande aanbod. **Ga door naar stap 4.**
- **Nee:** Er kleven dusdanige twijfels aan de kwaliteit van de partij(en) of het initiatief biedt geen meerwaarde. In dat geval **eindigt** de toetsing hier: de kwaliteit of meerwaarde van het initiatief is onvoldoende geborgd en de gemeente zal **geen medewerking** verlenen aan dit plan.

N.B. De initiatiefnemer toont aan over de benodigde contracten, kwaliteitskaders en samenwerkingsafspraken te beschikken. Dit wordt onderbouwd met kopieën van contracten, intentieverklaringen of kwaliteitsdocumenten. Indien deze onderbouwing ontbreekt of onvoldoende is, wordt de stap als negatief beoordeeld.

Toelichting: Alleen professionele en goed voorbereide partijen komen in aanmerking. Deze stap zorgt ervoor dat niet iedereen met een idee zomaar groen licht krijgt – er moet aantoonbaar sprake zijn van kwaliteit. Ook voorkomt het dubbele of onnodige initiatieven: als een vergelijkbaar aanbod al bestaat en het nieuwe plan geen verbetering biedt, is het niet zinvol. De verwijzing naar contracten (zoals regionale samenwerkingsverbanden of zorgkantoorafspraken) benadrukt dat het initiatief binnen het bestaande financierings- en zorgnetwerk moet passen.

Stap 4. Economische en maatschappelijke meerwaarde

In deze stap wordt vastgesteld of het initiatief niet alleen “geen kwaad kan”, maar ook **positieve effecten** met zich meebrengt voor de lokale gemeenschap en economie. De gemeente Twenterand streeft naar initiatieven die bijdragen aan haar maatschappelijke doelen en economische vitaliteit.

Er wordt gelet op zowel **economische meerwaarde** (bijvoorbeeld creëert het initiatief lokale werkgelegenheid? Leiden de investeringen tot lokale bestedingen? Worden voorzieningen in stand gehouden of ontstaat er nieuwe bedrijvigheid?) als op **maatschappelijke meerwaarde** (bijvoorbeeld verbetert het initiatief de zorg of welzijn voor inwoners? Vermindert het wachtlijsten of verlicht het de druk op mantelzorg? Draagt het bij aan leefbaarheid en sociale cohesie in de buurt/kern?).

Vraag: “Levert het initiatief een duidelijke **positieve bijdrage** aan de lokale economie **óf** de gemeenschap van Twenterand (bijvoorbeeld door werkgelegenheid, het invullen van sociale opgaven, versterking van netwerken en samenwerking)?”

- **Ja:** Het initiatief heeft aantoonbare meerwaarde; het is niet alleen passend, maar wordt ook nuttig geacht voor de gemeenschap/economie. **Ga door naar stap 5.**
- **Nee:** Het initiatief **onderscheidt zich niet positief** of levert te weinig meerwaarde op voor de samenleving. In dat geval zal de gemeente het initiatief **afraden of afwijzen**. (Stop – een plan dat inhoudelijk mogelijk in orde is, maar geen enkele maatschappelijke of economische bijdrage levert, krijgt geen prioriteit of steun binnen dit kader.)

N.B. De initiatiefnemer onderbouwt de verwachte meerwaarde met een beknopt overzicht van de effecten op werkgelegenheid, lokale voorzieningen, samenwerking en/of de maatschappelijke opgaven van Twenterand. De gemeente beoordeelt deze onderbouwing op realisme en proportionaliteit.

Toelichting: Deze stap waardeert initiatieven die een “plus” opleveren voor Twenterand. Het betekent niet dat elk initiatief gigantische effecten moet hebben, maar er moet wel iets positiefs uit springen. Bijvoorbeeld: een nieuwe zorgvoorziening kan ook stages of banen opleveren of een leegstaand gebouw een nuttige invulling geven – dat telt mee. Als een initiatief hier laag op scoort (het voegt eigenlijk niets toe dat we nog niet hadden), weegt dat negatief bij de besluitvorming. Door dit vroeg te toetsen, worden initiatieven zonder duidelijke meerwaarde niet verder behandeld, zodat schaarse middelen en tijd geïnvesteerd kunnen worden in plannen die wél iets extra’s brengen.

Stap 5. Financiële haalbaarheid en consequenties

Nadat de inhoudelijke kwaliteit en meerwaarde zijn vastgesteld, kijkt de gemeente naar de **financiële kant** van het initiatief. Een plan kan inhoudelijk goed zijn, maar moet ook financieel realistisch en duurzaam zijn, zónder onevenredige nadelen voor de gemeentelijke begroting.

Deze stap beoordeelt twee aspecten:

- **Haalbaarheid voor de initiatiefnemer zelf:** Is de financiering van het project (bouw, exploitatie, zorginkoop) goed onderbouwd en realistisch? Denk aan sluitende exploitatieberekeningen, toezeggingen van financiering/subsidie, verwachte inkomsten uit zorgindicaties of huur. Het plan mag niet afhankelijk zijn van onzekere factoren of hopen op toekomstige geldbronnen die niet zeker zijn.
- **Gevolgen voor de gemeente (indirecte kosten):** Trekt het initiatief disproportioneel veel nieuwe lasten voor de gemeente aan? Bijvoorbeeld: brengt het plan een instroom van cliënten mee die aanspraak maken op Wmo-voorzieningen, bijstand of andere gemeentelijke kosten, zónder dat daarvoor middelen vanuit het Rijk of andere partijen meeverhuizen? Idealiter heeft de initiatiefnemer gekwantificeerd hoeveel extra zorg- of ondersteuningsvraag het project genereert en aangetoond dat dit binnen de normale groei of budget valt.

Vraag: “Is de **financiering** van het initiatief solide geregeld **en** leidt het plan **niet** tot **onevenredig hoge extra kosten** of risico’s voor de gemeente?”

- **Ja:** De financiële basis is gezond; de initiatiefnemer kan het project bekostigen en de gemeente loopt geen onaanvaardbaar financieel risico doordat het initiatief bijvoorbeeld een groot beroep op gemeentelijke voorzieningen zou doen. **Ga door naar stap 6.**
- **Nee:** De financiële haalbaarheid is twijfelachtig óf het initiatief dreigt de gemeente op kosten te jagen buiten de begroting om. In dat geval **stopt** de procedure hier – het initiatief wordt negatief beoordeeld vanwege financiële gronden. De initiatiefnemer zal eerst de financiering beter op orde moeten brengen of garanties moeten bieden, alvorens de gemeente het plan verder wil bekijken.

N.B. De initiatiefnemer levert een onderbouwde, realistische financiële exploitatie aan, inclusief aannames en onderliggende documenten. Hierbij licht de initiatiefnemer tevens toe welke gevolgen voor gemeentelijke voorzieningen worden verwacht en hoe deze binnen bestaande kaders kunnen worden opgevangen. Onvoldoende financiële onderbouwing leidt tot een negatieve beoordeling.

Toelichting: Hiermee voorkomt de gemeente dat ze enthousiast raakt over een project dat uiteindelijk financieel niet van de grond komt of dat achteraf een groot beroep doet op gemeentelijke middelen. Bijvoorbeeld: een plan dat kwetsbare bewoners huisvest zonder zeker te stellen dat er voldoende zorgbudget of ondersteuning is, kan tot hoge Wmo-kosten leiden. Zoiets moet vooraf helder zijn. Deze stap verzekert dat alleen financieel realistische plannen met een gezonde businesscase doorgaan.

Toelichting stappen 6 en 7

De stappen 6 en 7 vormen samen de Haalbaarheidstoets (Fase 2). Deze fase wordt begeleid door een casemanager die na een positief oordeel in fase 1 wordt aangewezen. De casemanager coördineert de voorbereiding van de Omgevingstafel en bewaakt de voortgang.

Stap 6. Locatiegeschiktheid en ruimtelijke inpassing

(Ruimtelijke beoordeling – eerste deel)

Nu alle voorgaande criteria positief zijn bevonden, richt de beoordeling zich op de **geschiktheid van de voorgestelde locatie** en de ruimtelijke inpassing van het initiatief. De vraag is of de locatie op zichzelf geschikt is voor dit woonzorginitiatief, los van het eerder getoetste planologische aspect (stap 0). Hierbij let de gemeente onder meer op:

- **Ligging en voorzieningen:** Ligt de locatie gunstig ten opzichte van belangrijke voorzieningen voor de doelgroep? Bijvoorbeeld nabijheid van winkel(s), huisarts/apotheek, openbaar vervoer, dagbestedingslocaties of andere relevante faciliteiten. Voor ouderen is bijv. een bushalte in de buurt van belang; voor bepaalde doelgroepen kan nabijheid van zorgposten cruciaal zijn.
- **Bereikbaarheid en inrichting:** Is de locatie goed bereikbaar (ook voor minder mobiele personen, rolstoeltoegankelijkheid)? Zijn de routes van en naar de locatie veilig, zowel verkeersveilig als sociaal veilig? Is er voldoende parkeerruimte voor zorgverleners, bezoekers en eventuele dienstvoertuigen?
- **Ruimtelijke inpasbaarheid:** Past het initiatief qua schaal en bouwvolume op de plek? Denk aan of de bebouwing die voor ogen staat aansluit bij de omgeving (hoogte, massa, esthetiek) en of er voldoende buitenruimte is. Ook: ligt de locatie in een geschikte **kern/wijk** gegeven de doelgroep (bijv. een jonge GGZ-doelgroep midden in een gezinswijk kan spanning geven; dit punt komt ook bij stap 7 terug).
- **Motivatie locatiekeuze:** Kan de initiatiefnemer goed uitleggen waarom deze locatie is gekozen? Past de kern waar de locatie ligt bij een evenwichtige spreiding van woonzorgvoorzieningen over de gemeente? (Bijvoorbeeld om te voorkomen dat alle voorzieningen in één dorp geconcentreerd raken terwijl andere kernen niets hebben.)

Vragen:

- *Is duidelijk waarom juist **deze kern en locatie** zijn gekozen, en is deze keuze logisch binnen de spreiding van voorzieningen in Twenterand?*
- *Zijn de omgevingsvoorwaarden gunstig: nabijheid van relevante **voorzieningen en vervoer**, en een fysieke omgeving die geschikt en veilig is voor de doelgroep?*
- *Past het ruimtelijk plan op deze plek: qua schaal, **gebouwtype** en inpassing (voldoende ruimte, parkeeroplossing, geen strijdigheid met omliggende functies)?*
- *(Indien nodig) Kan de locatie planologisch passend **gemaakt** worden met acceptabele middelen (bijv. binnen haalbare aanpassingen van het omgevingsplan)? – (Deze laatste vraag is eigenlijk al bij stap 0 behandeld; hier gaat het meer om fysieke inpassing dan om het juridische kader.)*

N.B. De initiatiefnemer motiveert de locatiekeuze expliciet en onderbouwt waarom de locatie passend is voor de doelgroep, inclusief bereikbaarheid, voorzieningen en ruimtelijke inpassing. Indien deze motivatie ontbreekt of onvoldoende is, kan de gemeente concluderen dat de locatie niet geschikt is.

Beoordeling: Als deze vragen overwegend met “ja” kunnen worden beantwoord – de locatie is geschikt en het initiatief past daar goed – **ga door naar stap 7**. Als **één of meerdere vragen “nee”** luiden, is de **locatie ongeschikt** voor dit initiatief. De gemeente zal in dat geval **geen medewerking verlenen** zolang het initiatief aan deze plaats gebonden is. (*Stop – het project moet naar een geschiktere locatie worden verplaatst of aanzienlijk worden gewijzigd om ruimtelijk inpasbaar te zijn.*)

Toelichting: Deze stap verzekert dat een goed idee niet op de verkeerde plek wordt uitgevoerd. Soms is een initiatief op zichzelf prima, maar is de uitgekozen locatie suboptimaal (bv. te ver van voorzieningen voor de doelgroep, of een onaangepast gebouw). Door dit expliciet te toetsen, kan de gemeente sturen: wellicht is een ander perceel geschikter, of moeten er aanpassingen komen. Een “nee” hier betekent niet altijd het einde van het initiatief, maar wel dat het in de huidige vorm/plaats niet doorgaat.

Stap 7. Omgevingsimpact en draagvlak (Ruimtelijke beoordeling – tweede deel)

Tot slot wordt beoordeeld of het initiatief **plaatst in de sociale omgeving** en of er voldoende **draagvlak** is of kan worden gecreëerd bij omwonenden en de gemeenschap. Deze stap borduurt voort op de voorgaande stap: zelfs al is een locatie planologisch en fysiek geschikt, de **sociale inpassing** moet ook kunnen. Er wordt gelet op:

- **Impact op de buurt:** Past de beoogde doelgroep en activiteit in de betreffende omgeving? Sommige zorgdoelgroepen of woonvormen kunnen in bepaalde omgevingen tot bezwaar leiden (bijv. een woonvorm voor verslavingszorg pal naast een school zou onwenselijk kunnen zijn). Is nagedacht over mogelijke **overlast, veiligheidsgevoelens of stigma** in de buurt, en zijn er maatregelen om die te beperken?
- **Draagvlak en participatie:** Heeft de initiatiefnemer omwonenden tijdig betrokken of plannen om dat te doen? Is er een duidelijk **communicatieplan** of participatietraject? Bijv. informatieavonden, overleg met wijkraad/dorpsraad, of afspraken over beheer en toezicht. Een proactieve houding van de initiatiefnemer op dit vlak is een pluspunt.
- **Wederkerigheid:** Levert het initiatief misschien ook iets **terug** aan de buurt? Bijvoorbeeld: neemt het een rotte plek weg en knapt men een pand op, of biedt het voorzieningen waar ook buurtbewoners baat bij kunnen hebben (denk aan een wijkleercentrum, ontmoetingsruimte, extra zorgdiensten open voor de wijk). Dit is niet strikt vereist, maar helpt wel het draagvlak.
- **Integrale afweging:** Per saldo, kan het initiatief **zonder onaanvaardbare hinder** worden ingepast? Alle projecten kennen wel wat impact, maar het moet binnen redelijke perken blijven en beheersbaar zijn.

Vraag: “Kan het initiatief worden ingepast in de **sociale omgeving** zonder onacceptabele hinder, en is er (of komt er) voldoende **draagvlak** bij omwonenden, mede dankzij adequate communicatie en maatregelen?”

- **Ja:** Er zijn geen zwaarwegende bezwaren vanuit de omgeving of deze zijn goed hanteerbaar; de initiatiefnemer heeft draagvlak gecreëerd of toonde aan hiermee serieus aan de slag te gaan. **Het initiatief doorstaat daarmee alle toetsingsstappen.**
- **Nee:** De sociale inpassing van het initiatief schiet tekort. Er is ernstig bezwaar of risico op onacceptabele situaties in de buurt, en er is onvoldoende tegemoet gekomen aan zorgen of te weinig draagvlak in de gemeenschap. In dit geval zal de gemeente het **initiatief niet laten voortgaan.** (Stop – zonder draagvlak of met onoplosbare omgevingsproblemen wordt het plan afgewezen.)

N.B. De initiatiefnemer toont met een participatieplan en verslaglegging van overlegmomenten aan dat omwonenden en andere belanghebbenden tijdig en transparant zijn betrokken. Indien onvoldoende inspanning is geleverd om draagvlak te creëren, wordt dit in de beoordeling betrokken.

Toelichting: Draagvlak is cruciaal voor een duurzaam succes van een woonzorgproject. Ook al voldoen alle “harde” criteria, een project kan stuklopen op weerstand uit de samenleving. Door dit als laatste stap mee te nemen, verzekert de gemeente dat aan het einde van de rit niet alsnog sociale onrust ontstaat. Vaak zijn goede communicatie en aanpassingen aan plannen voldoende om draagvlak te krijgen; deze stap stimuleert initiatiefnemers om daar aandacht aan te besteden.

Conclusie en vervolg

Indien op **alle bovenstaande stappen** (1 t/m 7) positief is gescoord (alle vragen met "ja" beantwoord), **beschouwt de gemeente Twenterand het initiatief als passend** binnen het afwegingskader. De initiatiefnemer krijgt dan groen licht om het plan verder uit te werken binnen de formele procedures (bijvoorbeeld het starten van de ruimtelijke procedure voor wijzigen omgevingsplan, een Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit (BOPA) of het aanvragen van de omgevingsvergunning, voor zover nodig). Het doorlopen van dit kader betekent dat beleidsmedewerkers, initiatiefnemer en vergunningverleners **op één lijn** zitten over de randvoorwaarden en geschiktheid van het plan, wat zorgt voor een uniforme en transparante besluitvorming.

Na een positief oordeel in fase 1 wijst de gemeente een casemanager aan. Deze begeleidt het initiatief richting de Omgevingstafel en zorgt dat de voorwaarden uit fase 1 worden meegenomen in de verdere uitwerking.

Mocht er in één van de stappen een **“nee”** als uitkomst zijn, dan koppelt de gemeente dit terug aan de initiatiefnemer. Afhankelijk van de aard van het bezwaar of knelpunt kan de initiatiefnemer ervoor kiezen het plan ingrijpend te **herzien** en opnieuw in te dienen. Het afwegingskader geeft in zulke gevallen duidelijke aanwijzingen *waarom* het initiatief wordt

tegengehouden en op welk punt verbetering nodig is. Zo zorgt deze beslisboom voor een objectieve toetsing en helderheid richting initiatiefnemers: iedereen weet vooraf aan welke criteria een woonzorginitiatief in Twenterand moet voldoen om kans van slagen te hebben.